KIILI LEHT
KIILI VALLA AJALEHT / WWW.KIILIVALD.EE
NR 9 NOVEMBER 2026

„Kahe laada korraldamisest kasvas välja mõte koondada edaspidised ettevõtmised ühise nime alla. Nii sündis Kiili EventLab.“
Ildiko Kraus
Kiili EventLab eestvedeja

FOTO: Kristin Saaremets

Kui ilm muutub, peab muutuma ka vald

Kliimamuutustest rääkides lähevad mõtted sageli kuhugi kaugele – kõrbestumisele, suurtele üleujutustele või sulavatele liustikele. Siiski teame tänu teadlaste ja ekspertide analüüsidele, et Eestit ükski nii hirmus tagajärg ei ähvarda.

HERET ANNUS
abivallavanem

Kiili valla jaoks tähendab muutuv ilmastik palju praktilisemaid küsimusi. Kuidas planeerida uusi elamute piirkondi, teid ja maju nii, et need peaksid vastu tugevamatele vihmadele, tuisule, tormile ja elektrikatkestustele? Ning kuidas olla valmis siis, kui tavapärased teenused mõneks ajaks ei tööta?

Suved on kuumemad, talved vihmasemad – me oleme selleks valmis

Prognoosid ennustavad, et 30 soojakraadi ületavate päevade ja isegi nädalate hulk suvest suvesse kasvab. Seega on valla eesmärk uute planeeringute kehtestamisel vältida suuri asfalt- või muu kõvakattega n-ö musti saari, mis suvel eriti kuumenevad ja kus paduvihm ei saa maasse imbuda.

Kiili valla üldplaneeringust tulenevalt peab hoonestataval krundil olema vähemalt 20% maapinnaga ühendatud haljasala ning sellest omakorda 60% kõrghaljastus. Puud pole ainult ilu pärast – need annavad varju, aitavad liigvett kinni pidada ja muudavad sellega kogu elukeskkonna vastupidavamaks.

Samamoodi vaatame liikuvust tervikuna. Kui planeeritakse autoteed, tuleb kohe mõelda ka jalgsi ja rattaga liikujale. Mida rohkem on erinevaid liikumisvõimalusi, seda toimivam on iga asula ja kogu vald ka siis, kui mõne tee läbimine on remondi, avarii või ilma tõttu häiritud.

Uutes lahendustes püüame vältida ka tupikteid. Tuisu, langenud puu või teele kinni jäänud masina korral võib tupiktänava üksainus takistus tähendada, et terve piirkonna ligipääs on häiritud. Targa ja muutuvatest ilmadest teadliku planeeringuga vähendame neid riske aga oluliselt.

FOTO: erakogu

Vald ei saa ega pea kõike nõudma, küll aga saame soovitada

Eksperdid on ühel meelel, et tormid Eestis pigem sagenevad. Oleme seda viimastel aastatel ju kõik ka ise kogenud. Vald ei saa ega pea iga majapidamist kriisikindlaks muutma. Kuid me saame meelde tuletada, et sellele tasuks mõelda.

Seetõttu on meil juba tavaline praktika, et eramute ehitus- ja kasutuslubade menetluses võetakse jutuks ka kriisivalmidus ja laiemaltki keskkonnahoid. Kas majal on elektrist sõltumatu kütte võimalus, näiteks ahi? Kas vihmavett saab koguda ja kasutada? Kas kinnistul on koht kompostimiseks? Kuidas saab pere hakkama siis, kui elekter või vesi mõneks ajaks kaob?

Uus maja võib olla väga energiatõhus, kuid ka selle puhul tasub mõelda, mis juhtub siis, kui tehnika ühel hetkel ei tööta. Valla roll ongi küsida võimalikult vara võimalikult õigeid küsimusi.

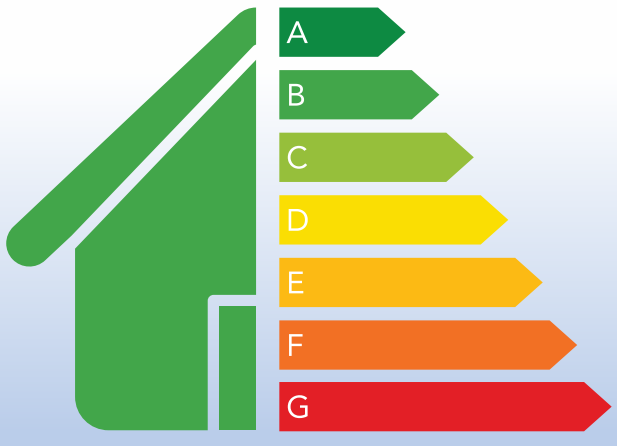
Üks nädal tuleb ise hakkama saada

Kõige olulisem valmisoleku põhimõte on lihtne: pikema elektrikatkestuse või muu kriisi korral peab esimestel päevadel iga majapidamine suutma ise toime tulla. Päästeamet soovitab olla valmis elektri, vee ja kütteta hakkama saama vähemalt nädala.

Mul on siiani meeles umbes kümne aasta tagune tugev talveilm, kui kõik kolm peamist Kiili valla ligipääsuteed olid tuisu või avarii tõttu korraga kinni. Ühel neist oli lausa lummatunud traktor risti ees. Samal ajal toimus vallas laste tantsuüritus, kus oli külas ligi sada last. Selline kogemus näitab väga selgelt, kui palju me tegelikult sõltume sellest, kas vajalikud tegevused on juba enne kriisihetke läbi mõeldud.

Me saime hakkama siis ja saame ka edaspidi. Valla tasandil harjutame järjepidevalt kriisideks valmisolekut. Saan kinnitada, et olemas on selged ja realistlikud plaanid, kuidas tagatakse vallas joogivesi, hoitakse elutähtsad teenused töös, kõige kriitilisemates kohtades toodavad generaatorid elektrit ja oluline info jõuab vallaelanikeni ka siis, kui internet ja muud tavapärased sidekanalid ei tööta.

Tulekul on kuumemad suved, tugevamad vihmad, heitlikumad talved ja tugevamad tormid. Kui oleme muutuvaks ilmaks nii kodu kui valla tasandil valmis, siis pole vaja muutuste pärast muretseda. Kiili vallas on meil sellega juba päris hästi. Julgustan igaüht ka oma kodus neid teemasid läbi mõtlema. Siis saame öelda, et las ilm muutub pealegi – sellest pole midagi hullu.

OSALE TEABEÕHTUL:
Energiatõhususe viisid ja võimalikud toetusmeetmed

25. november 2026 kell 18.00 Kiili Vallavalitsus, Nabala tee 2a, Kiili alev

Kiili vald kutsub huvilisi osalema teabeõhtul, kus räägitakse korteri- ja väikeelamute rekonstrueerimistoetustest, kütteseadmete uuendamisest ning energiatõhususe parandamise võimalustest.

Rahalistest toetustest tuleb rääkima Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus (EIS). Ettekandele järgneb väike arutelu, kus saab esitada küsimusi ning vahetada kogemusi energiasäästlike lahenduste teemal.

⊙ JUHTKIRI

Pilk valla tegemistele

⊙ Ülevaate vallas toimuvast annab lühidalt vallavanem Marek Vainola.

MAREK VAINOLA
vallavanem

Tõukeratastega liiklemine on saamas üha suuremaks probleemiks, mis on kaasa toonud meie vallas paar õnnetusjuhtumit, mille käigus on tekkinud ka varalise kahjuga sündmusi. See paneb kooli ja politseid rohkem koostööle, et selgitada noortele ja nende vanematele seda, milliste omadustega tõuksidega võib avalikus ruumis liigelda. Viimasel kooliga korraldatud rattakontrolli käigus tuli tõdeda, et siiski kõik ratturid reeglitest kinni ei pea ja mõned rattad tuli politseil ajutiselt hoiule võtta.

Peale oktoobri koolivaheaega alates 2. novembrist alustab koolibussiliinide teenindamisega AS Hansabuss. Jäävad kehtima senised marsruudid ja sõiduplaanid, sisse on viidud mõned väikesed täiendused peatuste osas ja ohutuse tagamiseks.

Oktoober oli elanikkonnakaitsekuu, mil korraldasime vallas kriisiteemalise aruteluõhtu **„Kriisiks valmis – üksi ja üheskoos“.** Päästeameti poolt osales ennetuspartnerina Eve Tobias, kes jagas teadmisi kriisiks valmistumise ja varjumise teemadel. Arvestades, et tegemist oli esimese sellelaadse koolitusõhtuga võis osalejate arvuga rahule jääda, see annab lootust huviliste arvu kasvuks.

Selleks aastaks planeeritud suuremad teetööd lõigul Paali–Siimu, Pikkaru ja Mikumetsa teel on lõppenud. Lisaks kaeti mitmed teed vallas freeskattega ja likvideeriti enne külmade tulekut võrkpraod valla omandis olevate erinevate piirkondade sõiduteedel.

Kiili kunstide kooli endine direktor avaldas soovi töösuhe lõpetada, toimus konkurss uue direktori leidmiseks ja parimaks kandidaadiks osutus kooli senine õppealajuhataja Karin Tuul, kes kinnitati uueks kunstide kooli juhiks.

Vallavalitsuses asusid tööle heakorra järelevalve spetsialistina Maritta Sepper ja teehoiuspetsialistina Marko Mertens. Hea meel on selle üle, et mõlemad uued töötajad on meie oma valla elanikud, mis annab neile kindlasti eelise igapäevaste tööülesannete täitmisel ja elanikega suhtlemisel.

Vallarahval oli võimalus arengukava arutelu protsessis oma ettepanekuid esitada ja osaleda 27. oktoobril toimunud avalikul arutelul. Sellel korral oli vallaelanike osalus tagasihoidlik ja muudatusettepanekuid ei esitatud.

Toimusid ohtlike jäätmete ja eterniidi kogumise ringid, kus koguti ligi 27 tonni jäätmeid. Kuigi võib arvata, et eterniitkatuste aeg hakkab otsa saama, koguti seekord siiski rekordarv katusematerjali.

1. oktoobri seisuga elab meie vallas 7683 elanikku, käesoleval aastal on Kiili valda sündinud 82 last.

Pool sajandit Kiili koolis: „Lapsed on lapsed igal ajal“

⊙ Kui Tiina Niinre 1976. aastal värske Tartu ülikooli lõpetajana Sausti kooli tuli, ei osanud ta arvata, et sellest saab tema töökoht järgmiseks pooleks sajandiks. Selle aja jooksul on paarisaja õpilasega külakoolist kasvanud enam kui tuhande õpilasega Kiili gümnaasium ning Tiina Niinre on õpetanud ühe pere mitut põlvkonda. Kool on muutunud, kuid üks on tema sõnul püsinud: lapsed vajavad endiselt õpetajat, kes neid märkaks.

KRISTI LEHISTE
toimetaja

Eesti keele ja kirjanduse õpetaja Tiina Niinre selleaastasel õpetajate päeval võtmas vastu tunnustust 50. tööjuubeli puhul. FOTO: Maaris Tõlp

Astudes klassiruumi, kus ta oma õpilasi järgmisesse tundi ootab, on tunne pidulik, isegi veidi aukartust äratav. Õpetaja Tiina võtab aga külalise sooja naeratusega vastu ja hinge poeb tunne, et oleksin vist tahtnud ise ka tema õpilane olla.

Tiina ja tema abikaasa Ardo, mõlemad Virumaalt pärit, otsisid pärast ülikooli kohta, kuhu oma kodu rajada. „Siin oli võimalus saada kahetoaline korter õpetajate majas ja juhtumisi selgus, et vajatakse eesti keele ja kirjanduse õpetajat. See oli just minu profiil,“ meenutab Tiina.

Tollane Sausti kool mahtus praeguse koolimaja esimesse koridori ning seal õppis ligikaudu 200 last. „Meid võeti tohutult hästi vastu. See oli väike külakool, lapsevanemad tundsid huvi, kes on see uus õpetaja, kes tuleb,“ räägib ta.

Tiina sõnul oli õpetaja toona perede ja kogukonnaga märksa tihedamalt seotud kui praegu. Suures koolis ei ole enam võimalik kõiki nii hästi tunda. Samal ajal ei pea ta õigeks vastandada varasemate põlvkondade lapsi tänastele: „Lapsed on lapsed igal ajal. Praegused lapsed on iseseisvamad ja nõudlikumad, neil on rohkem huvisid ja võimalusi. Lapsevanemad seevastu on aga väga pühendunud laste tulemustele. Arvan, et lapsi tuleb rohkem tunnustada, anda sellega neile jõudu ja teadmist, et nad saavad hakkama, mis ka ei juhtuks. Igal on oma tugevused, mida tuleb väärtuseks pidada, siis kasvab lapses teadmine: „Ma oskan!“.“

Väikeses koolis ulatus õpetaja töö klassiruumist kaugemale: nii juhatas Tiina kooli raamatukogu, suunas lapsi lugema ning korraldas ekskursioone, jalgrattamatku ja reise, käis lastega teatris. Ühe lennu klassijuhatajana jõudis ta viie aasta jooksul teha õpilastega kuus välisreisi. Tõsi küll, alati ei saanud kõik kaasa tulla, nii et reisiti ka grupiti. „Reisimine on mulle jõudu ja rõõmu andnud,“ ütleb ta.

Kolm põlvkonda õpilasi

Tänavu viiekümnendat tööjuubelit tähistav Niinre on jõudnud õpetada kolme põlvkonda. Algusaastatel tegutses kooli juures keskkooli konsultatsioonipunkt, kus õppisid nende laste emad ja isad, kes käisid päevases koolis. Hiljem jõudsid tema klassi nende lapsed ja seejärel lapselapsed.

„Ma tundsin meie Kiili valla elanikkonda, kes siin paarkümmend aastat tagasi elas. Nüüd on vald tohutult kasvanud ja palju noori lastega peresid juurde tulnud, nii et enam ma seda öelda ei saa. Siiski on siin väga kodune,“ ütleb õpetaja naeratades. Kuigi teda on kutsutud tööle ka Tallinna koolidesse, ei ole tekkinud tal enda sõnul kordagi tunnet, et peaks Kiilist lahkuma. „Siin ma olen, siin on mu pere, siia sündisid mu lapsed. See on see paik, see on see koht.“

Aastatega on muutunud õpetamise keskpunkt. Niinre alustas eesti keele ja kirjanduse õpetajana ning oli aastaid nii klassijuhataja kui ka eesti keele õppetooli juht. 2023. aastal lõpetas ta Tallinna ülikoolis kaasava hariduse kursused ning jätkas väiksema klassi ees õpiabi õpetajana.

„Leidsin, et suure klassi ette on vaja tööle võtta noori ja energilisi inimesi. Arvasin, et mul on õige taanduda väiksemasse rolli ning anda edasi seda, mida oskan ja mida õpilastel individuaalselt parasjagu vaja on,“ selgitab ta.

Praegu töötab ta kuuenda kuni üheksanda klassi õpilastega, kes vajavad eesti keeles lisatuge. Kogemus on õpetanud kannatlikkust. „Minu loomuses ei ole väga kurja häält teha. Tahan toetada igas olukorras last, kes mu klassi uksest sisse astub ja kõige tähtsam on, et õpilane seda ise tahab.“

Kõige suurem tasu tuleb väikestest võitudest. „Vahetevahel tulevad õpiabi õpilased minu juurde nukralt, sest said eesti keele kontrolltöö kahe. Vaatame vead üle ja harjutame. Kui ta järgmisel korral ütleb: „Õpetaja, ma sain nelja, see oli nii lihtne!“, siis on see ka minu rõõm.“

> *„Kuidas tuua laps arvutimängude juurest tagasi õpiku ja teksti, mõtlemise ja rääkimise juurde – see on küsimus.“*

Ekraanide küüsist tagasi päris ellu

Poole sajandi jooksul on muutunud nii kooli ülesanded ja roll ühiskonnas, aga ka laste igapäev. Õpetajana näeb Tiina ühe suurema probleemina seda, et lastel on üha raskem teksti süveneda ja oma mõtteid pikemalt väljendada.

„Laps peaks lugema teksti rahulikult ja mõttega. Tahan, et ta saaks tekstist aru, oskaks jutustades argumenteerida ja olulise välja tuua,“ ütleb ta. „See on probleem ka kirjandite kirjutamisel: lapsel on vaja tuua näiteid, aga tal ei ole neid.“

Sügisel küsis ta seitsmenda klassi poistelt, mida nood suvel tegid. Vastus oli napp: mängisime toas arvutimänge. „Kuidas tuua laps arvutimängude juurest tagasi õpiku ja teksti, mõtlemise ja rääkimise, jooksmise ja spordimängude juurde – see on küsimus,“ tõdeb Niinre.

Vaheldus on hoidnud

Viiskümmend aastat ühes koolis ei tähenda, et kogu elu oleks möödunud ainult klassiruumis. Tiina on ligi 30 aastat töötanud koolivaheaegadel Eesti rühmade reisijuhina Lääne-Euroopas, korraldanud Ungaris lastelaagreid ning juhtinud reise Tatra mägedesse, Viini, Veneetsiasse ja mujale. Viimastel aastatel on ta viinud Kiili inimesi Riiga ooperireisidele. „Kui oled aasta aega midagi väga tõsiselt teinud, siis kevadel tahad hoopis muud. Läksin reisijuhtimist õppima EBS-i ja see on andnud just head vaheldust. Kui suvel reisimisest ära väsin, igatsen tagasi kooli,“ ütleb ta.

Elurõõmu ja jõudu on Niinrete peres palju. Seda aitab hoida ka sport. Koos abikaasaga on läbitud paar korda Tartu suusamaraton ning osaletakse siiani Stamina jooksu- ja kõnnisarjas aprillist kuni septembri lõpuni igal kolmapäeval Tallinna ümberkaudsetes kohtades. „Esimestel aastatel jooksime, nüüd kõnnime. Imetleme noori, kes rajal reipal jooksusammul patsi lehvides meist möödduvad, aga seeniorina neli-viis kilomeetrit rahulikult jalutada pole palju. Finišisse jõudes oleme võidumehed nagu kõik teisedki – tegime ära!”

Tiina Niinre nimetab end ise lihtsaks ja tavaliseks õpetajaks. Pool sajandit Kiili koolis räägib siiski millestki enamast: oskusest muutustega kaasa minna ja leida iga päev põhjus klassiuksest rõõmsalt sisse astuda. „Lapsed annavad nii palju jõudu,“ ütleb ta. „Selliseid rõõme nagu koolist saab, iga töö juurest ei saa. Samas ka igapäevased mured võivad olla nii tõsised, mida iga inimene ei võtagi vaevaks taluda.“

Õpetaja Tiina Niinre sulest on äsjailmunud mälestusteraamatus „Õpetaja päevik“ sellest kõigest ka lähemalt juttu. Ta on pidanud oluliseks, et üks etapp Kiili koolis saab järgmistele põlvedele talletatud. Nii läheb elu edasi minevikku meenutades ja uude paremasse tulevikku uskudes.

Kunstide kooli asus juhtima Karin Tuul

Kiili Kunstide Kooli uueks direktoriks on alates 1. oktoobrist Karin Tuul, kes on samas koolis viimased seitse aastat töötanud õppealajuhatajana. Muusika on saatnud teda aga lapsepõlvest saadik: Tuul on õppinud kooridirigeerimist Eesti muusika- ja teatriakadeemias ja Amsterdami konservatooriumis, tegutsenud 13 aastat dirigendina ning üle kümne aasta heliloojana.

KRISTI LEHISTE
toimetaja

Dirigendina on Karin Tuul tegutsenud kolmteist aastat ja heliloojana üle kümne. FOTO: Läti ülikooli fotoarhiiv

Karin Tuul perega. FOTO: Helen Kattai

Kiili Leht rääkis uue direktoriga sellest, kuidas muusikast sai elukutse, mida on dirigenditöö õpetanud inimeste juhtimise kohta ning millist kooli soovib ta juhina kujundada.

Muusika on olnud sinu elus juba lapsepõlvest. Millal said aru, et sellest võib saada ka elukutse?

Mind ja mu õde kasvatati kultuuri sees. Käisime mõlemad Nõmme muusikakoolis ja Sally Kunstistuudios, mina laulsin viiendast kuni kahekümnenda eluaastani ETV koorides. Meie pere nädalavahetuste loomulik osa oli käia klassikalise muusika kontsertidel ja kunstinäitustel.

Oluline pöördepunkt tuli gümnaasiumi viimasel aastal, kui Gustav Adolfi gümnaasiumi toonane direktor Hendrik Agur kutsus mind kooli segakoori abidirigendiks. Siis sain aru, et soovin oma elu veelgi enam muusikaga siduda. Pärast keskkooli suundusingi Eesti muusika- ja teatriakadeemiasse kooridirigeerimist õppima. Läbisin nii bakalaureuse- kui ka magistriõppe ning õppisin aasta ka Amsterdami konservatooriumis.

Erinevates ringkondades tuntakse mind eri rollide kaudu. Dirigendina olen tegutsenud 13 aastat. Praegu on minu põhirõhk kammerkooril Encore, mis tähistab novembris oma kümnendat sünnipäeva. Julgen öelda, et Encore kuulub oma taseme ja kvaliteedi poolest Eesti harrastuskooride paremikku.

Heliloojana olen tegutsenud samuti üle kümne aasta. Minu teoseid on kõlanud nii noorte laulupeol, Tartu laulupeol kui ka 2025. aasta üldlaulupeol. Viimastel aastatel olen palju koostööd teinud luuletaja Lauri Räpiga, kellega on valminud ligi 15 kooriteost. Olen ka Eesti Koorijuhtide Liidu juhatuse liige.

Kuidas erinevad rollid kokku sobituvad?

Need täiendavad üksteist. Nii dirigendi kui ka koolijuhi töö nõuab head ajaplaneerimist, süsteemsust ja oskust oma mõtteid selgelt väljendada.

Lauljate ette ei saa niisama udutama minna – proov peab olema struktureeritud ja eesmärgistatud. Koolijuhina lähtun samast põhimõttest. Ka õpetajate ja lapsevanemate ette minnes peab olema selge plaan, põhjendatud seisukohad ja arusaam, kuhu liigume.

Helilooming pakub seevastu vaheldust, sest seda saan teha omaette. Mingil perioodil käis nädala jooksul minu eest läbi paarsada inimest – koorides lauljad ning tööl õpetajad, õpilased ja lapsevanemad. Looming annab võimaluse korraks tempo maha võtta.

Mis annab sulle inimestega töötamisel kõige rohkem energiat ja mis väsitab?

Kõige rohkem annab energiat inimene, kes ise kaasa mõtleb, pakub ideid ja otsib lahendusi. Suure töövõiduna tunnen ka seda, kui õnnestub aidata õpilasel õpinguid jätkata olukorras, kus ta on mõelnud katkestamisele. Vahel aitab paindlikum tunniplaan, teine õppevorm või lihtsalt vestlus, mille käigus saab selgeks, mis tegelikult muret teeb.

Väsitav on see, kui palju energiat kulub olukordadele, mida saaks parema koostöö ja suhtlusega ennetada. Juhi rollis tuleb aga osata kuulata erinevaid vaatenurki ja vahel teha ka ebamugavaid otsuseid.

Mis on kunstide kooli õpetajate töös sellist, mida lapsevanem või kontserdikülastaja enamasti ei näe?

Väga suur osa on kogemuste vahetamisel ja ühistel aruteludel. Õpetajad elavad õpilaste õnnestumistele kaasa ja valutavad südant ka ebaõnnestumiste pärast. Õpetajate toas toimub palju arutelusid selle üle, kuidas üht või teist õpilast kõige paremini toetada. Õpetajad suhtlevad omavahel palju ka erialastel teemadel: küsivad nõu repertuaari valimisel, jagavad õppematerjale ja noote ning vahetavad ideid. Kuigi suur osa õpilastest käib individuaaltundides, toimub taustal väga suur meeskonnatöö. Väga hindan ka neid lapsevanemaid, kes on oma lapse kunsti- või muusikaõpingute teekonnal aktiivselt kaasas. Neid, kes küsivad küsimusi, tunnevad huvi, käivad näitusi vaatamas ja kontserte kuulamas. Lapsevanema kaasatus on tegelikult lapse arengu seisukohalt väga oluline.

> *„Suure töövõiduna tunnen ka seda, kui õnnestub aidata õpilasel õpinguid jätkata olukorras, kus ta on mõelnud katkestamisele.“*

Mis aitab lapsel muusika või kunsti juurde jääda siis, kui esimene vaimustus möödub?

Kõige olulisem on, et säiliks rõõm ja tunne, et ta saab hakkama. Kõik lapsed ei arene ühes tempos ega saa motivatsiooni samadest asjadest. Mõnele meeldib esineda, teine naudib omaette tegutsemist, kolmandale on oluline koos sõpradega musitseerida. Tähtis on, et laps ei jääks muusika või kunsti juurde ainult kohusetundest, vaid leiaks sealt midagi, mis talle päriselt korda läheb.

Kas hea huviharidus peab viima saavutuse, konkursi või tulemuseni?

Kindlasti mitte. Hea huvihariduse üks olulisemaid eesmärke on, et me ei hirmutaks last kultuurist eemale. Konkursid ja esinemised võivad olla väga motiveerivad, kuid need ei ole peamine mõõdupuu.

Vähemalt sama oluline on, et õpilane saaks kaasa üldkultuurilised teadmised ja huvi, mis jäävad temaga kogu eluks. Me ei kasvata ainult professionaalseid muusikuid ja kunstnikke. Kasvatame inimesi, kes oskavad kultuuri märgata, sellest rõõmu tunda ja seda väärtustada. Kui laps leiab kunstide koolist elukestva huvi, on see juba väga suur tulemus.

Kui küsida kolleegidelt, milline on Karin keerulises olukorras, siis mida nad võiksid öelda?

Loodan, et nad ütleksid: rahulik, konkreetne ja lahendustele orienteeritud. Mulle ei meeldi probleemi ümber pikalt heietada, vaid tahan aru saada, mis on selle põhjus ja mida saab olukorra parandamiseks teha.

Mul on tugev õiglustunne ja pean oluliseks, et õpetajad julgeksid minu juurde tulla nii murede kui ka ideedega. Olen ka suur korraarmastaja. Olgu kabinet, digitaalsed kaustad või dokumendid – kõik peab olema loogiliselt üles ehitatud. Kultuurivaldkond on olemuselt väga subjektiivne, mistõttu on minu jaoks seda olulisemad selged kokkulepped. Mida selgem raamistik, seda rohkem jääb ruumi loovusele.

Mis aitab sul tööst välja lülituda?

Minu turvavõrk on pere – abikaasa, kahe ja poole aastane poeg ja nelja-aastane koer Knopka. Olen väga lähedane ka oma vanematega ning traditsioonilised laupäevased lõunasöögid nende kodus on lahutamatu osa minu elust. Vabal ajal meeldib mulle olla kodune. Armastan rahu, vaikust ja stabiilsust.

Kunstide kooli ruumikitsikusest on räägitud aastaid. Kuidas see kooli igapäeva päriselt mõjutab?

Õppetöö toimub paralleelselt rahvamajas, vallamajas ja gümnaasiumis. Ideaalses maailmas tegutseks kogu kollektiiv ühes majas. Praegune killustatus muudab meeskonnatunde loomise keerulisemaks ning eriti raske on uutel kolleegidel teistega kokku puutuda.

Ka õpilased peavad olema päris sportlikud. Võib juhtuda, et samal päeval tuleb jõuda tundi rahvamajja, sealt gümnaasiumisse ja õhtul veel vallamajja, raske pillikast seljas. Tunniplaani koostades peame arvestama isegi majadevaheliste jalutuskäikudega. Ühes majas tegutsemine muudaks nii õpilaste kui ka õpetajate igapäeva sujuvamaks ja annaks rohkem võimalusi ühiseks tegutsemiseks.

> *„Meie õpetajad ja õpilased teevad palju head tööd ning tahaksin, et seda nähtaks rohkem ka väljaspool koolimaja.“*

Millist muutust vajab Kiili Kunstide Kool praegu kõige rohkem?

Praegu on kõige olulisem hoida töörahu ja stabiilsust. Juhi vahetumine toob paratamatult kaasa üleminekuperioodi ning inimestel võib tekkida küsimusi või ebakindlust. Minu jaoks on oluline, et nad teaksid: kooli igapäevane toimimine jätkub ja oma mõtteid saab julgelt jagada.

Ruumipuudus on jätkuvalt oluline teema, kuid selle kõrval tuleb hoida meeskonda ja head koostööd. Suuremad arengud saavad kõige paremini toimuda siis, kui nende aluseks on usaldus ja töörahu.

Millisena tahad Kiili Kunstide Kooli tulevikus näha?

Tugeva ja nähtava kogukonnakoolina, kus muusika ja kunst on olulised mitte ainult õppijatele, vaid kogu vallale.

Soovin suurendada kooli nähtavust. Meie õpetajad ja õpilased teevad palju head tööd ning tahaksin, et seda nähtaks rohkem ka väljaspool koolimaja.

Ma ei taha lubada suuri muutusi lihtsalt muutuste pärast. Pigem tahan hoida seda, mis meil hästi toimib, ja otsida koos õpetajate, vallavalitsuse, hoolekogu ning lapsevanematega lahendusi murekohtadele. Kõige rohkem soovin, et Kiili Kunstide Kool oleks paik, kuhu õpilased tulevad hea meelega, õpetajad tunnevad oma töö üle uhkust ning kunstil ja muusikal on Kiili kogukonna elus oluline koht.

Väljaandja Kiili vallavalitsus, Nabala tee 2A, Kiili alev, Kiili vald, Harjumaa. Toimetaja Kristi Lehiste | E-mail ajaleht@kiilivald.ee
Reklaam ja kuulutused myyk@harjuelu.ee Telefon 5660 8202. | Kojukanne OMNIVA info@omniva.ee
Lehetoimetusel on õigus kaastöid nende selguse mõttes toimetada ja lühendada. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Toimetaja ega väljaandja ei vastuta kaastööde autorite või allikate esitatud seisukohtade õigsuse ja arvamuste eest. KIRJUTA ARVAMUS VÕI KOMMENTAAR: märkad oma koduvallas midagi, mis silma riivab või rõõmu teeb; tahad midagi välja öelda, mis hingel on, kedagi kiita või laita; arvad teadvat, mida saaks paremini teha kui seni ja tahad oma arvamust kõigi Kiili valla elanikega jagada? Kirjuta oma arvamuslugu või kommentaar aadressile ajaleht@kiilivald.ee ja see võib leida tee Kiili Lehe arvamusküljele.
www.facebook.com/kiilivallavalitsus Vallaleht internetis: www.kiilivald.ee/kiili-leht www.instagram.com/kiilivald.ee
Lehe kojukannet teostab Omniva. Kui ajaleht ei ole jõudnud teie postkasti, palume pöörduda tel 661 6616 (E–R 9–20; L, P ja riigipühadel 9–15) või e-kirja teel info@omniva.ee.
Vallaleht ilmub kord kuus kuu alguses, v.a augustis.

Taavi Libe ja Kaspar Wangi kohtumisõhtu

Rahvamajade nädala raames toimus 20. oktoobril Kiili rahvamajas kohtumisõhtu, kus külalisteks olid ajakirjanik ja saatejuht Taavi Libe ning Hiinast pärit ning Eestisse kolinud sisulooja Kaspar Wang. Õhtu pakkus võimaluse kuulda lugusid nende elust, kultuuride kohtumisest ja telesaatest, mis viib vaatajad Hiina pealinna Pekingi tänavatele.

KULDAR PAJULA
rahvamaja juhataja

Taavi Libe on Eesti televaatajatele tuntud ajakirjaniku, reporteri ja saatejuhina, kelle töös on olulisel kohal lood inimestest ja erinevatest paikadest. Kohtumisõhtul oli tema vestluspartneriks reisikaaslane Kaspar Wang – Hiinast pärit noormees, kelle tegelik nimi on Yilin Wang. Huvi Eesti ja eesti keele vastu viis Kaspari aastaid tagasi õppima meie keelt ning tänaseks räägib ta seda väga heal tasemel. Lisaks sisuloomisele ja sotsiaalmeediale on temast saanud omamoodi kultuuride vahendaja, kes tutvustab eestlastele Hiinat ja hiinlastele Eestit. Õhtu jooksul jagati põnevaid lugusid saate tegemisest, võtetel ette tulnud olukordadest ning sellest, milliseid üllatusi Hiina Taavile pakkus.

Kohtumisõhtul räägiti TV3 reisisaatest „Taavi Wangiga Pekingis“. Saates viib Kaspar Taavi oma kodulinna Pekingisse, tutvustades talle kohalikke kombeid, igapäevaelu, peretraditsioone, tehnoloogia arengut ning paiku, kuhu tavaline turist sageli ei satu. Tänu Kaspari kohalikele teadmistele avaneb vaatajatele võimalus näha Hiinat hoopis teise nurga alt ning mõista paremini sealsest kultuurist tulenevaid eripärasid.

Õhtu jooksul pakkus publikule aga kõige suuremat huvi Kaspari isiklik lugu. Inimesed soovisid teada, miks ja kuidas hakkas üks noor hiinlane õppima just eesti keelt ning milline oli tema teekond Eestiga tutvumisel. Küsimusi jagus tema elu, õpingute ja kogemuste kohta Eestis.

Rahvamajade nädal oli hea võimalus tuua Kiili kokku erinevad kultuurid, põlvkonnad ja kogemused.

Kirjutamisklubi „Me koosneme lugudest“ alustab

Kiili valla kirjutamisklubisse on oodatud inimesed vanuses 55+, kes soovivad oma ellu tuua vaheldust ning eneseväljenduse ja mälestuste taasäratamise rõõmu. Kohtumised algavad novembris ning toimuvad Kiili raamatukogus. Väikeses turvalises grupis saab kogeda mõnusat koosolemist oma lugude jagamise ja teiste kuulamise kaudu.

HEILI SÕMER

Kirjutamine on eneseteraapia ning lugude jagamine erutav ja inimesi lähendav tegevus, mida tehtud ajast aega. Kirjutada oskab igaüks, nagu ka jutustada oskab igaüks. Lugude kirjutamine aitab meenutada, aga annab ka võimaluse unistada. Selleks, et lugu endast välja päästa on vaja väikest inspiratsioonitõuget ja mõnikord ka kuulajat. Kirjutamisklubis on need olemas. Juhendaja poolt tulevad loovust võimestavad harjutused, ideetõuked ja näpunäited. Samas on iga osaleja otsustada, mida ja kui palju ta teistele jagab ja mida vaid oma kaustikus hoiab.

Kogukonnas koos lugusid kirja pannes ja neid jagades tekib ühtne kogukonna lugu. Kui loomepisik on juba osalejaid nakatanud, võib esmasest maitseproovist kujuneda pikemaajalisem klubiline kooskäimine.

Igal kohtumisel on kindel teema. Kohtumised toimumvad kell 17–19.

Esimene kohtumine „Minu lugu“ 10. nov

- Klubitunde loomine. Tutvumine lugude kaudu.
- Lugude vägi. Kuidas lood on inimesi ajast aega mõjutanud.
- Minu mõjusad lood.
- Mina oma mälestustes ja unistustes.

Teine kohtumine „Minu pere lugu“ 17. nov

- Minu juured – kust ma tulen ja kuhu ma kuulun?
- Perest saadud uskumused ja väärtused.
- Minu perekonna/suguvõsa värvikad lood ja nende kangelased.

Kolmas kohtumine „Lood sünnivad tunnetest“ 26. nov

- Tunded sõnades, lõhnades, värvides.
- Oma tunnete teadvustamine ja mõistmine kirjutamise kaudu.
- Kirjutamine kui teraapia.
- Tänulikkus.

Neljas kohtumine „Tegelased minu sees ja meie ümber“ 3. dets

- Minu alaisiksused kui karakterid.
- Kuidas luua karaktereid.
- Arutelu – kuidas edasi, kas jätkame kooskäimist?

Kirjandusklubi läbiviija

Heili Sõmer on pikaajaine täiskasvanute koolitaja, *coach* ja organisatsioonide nõustaja, kes on juhendanud sadu suuri ja väikesi gruppe erinevate loovate ja arendustegevuste teostamisel. Heili usub väga lugude väesse. Ta on aidanud paljudel inimestel ja organisatsioonidel leida oma lugusid. Ta on osalenud ise loovkirjutamise gruppides ja biblioteraapia koolitusel, läbinud kolme ja poole aastase psühhoteraapia koolituse ning professionaalse *coach*'i väljaõppe.

Rahvamaja uus hooaeg on alanud

Kiili rahvamaja sügis- ja talvehooaeg toob hulgaliselt kontserte, teatrietendusi, traditsioonilisi kogukonnasündmusi ning meeleolukaid kokkusaamisi. Aasta viimased kuud pakuvad tegevust igale vanusele, alates väärikate ülikoolist ja doonoripäevast kuni jõulukontsertide, teatriõhtute ja uue aasta suure peoni välja.

KULDAR PAJULA
rahvamaja juhataja

Kunstide kooli rahvamuusikud andsid hoogsa kontserdi õpetajate päeva tähistamisel oktoobri alguses kruiisiterminalis. FOTO: Maaris Tölp

Järgmistel nädalatel ootavad külastajaid *jazz*iklubi õhtud (13.11.2026), väärikate ülikooli kohtumised (15.11.2026 Kiilis ja 13.12.2026 Sakus), disainilaat, spordigala. 22. novembril tulevad Kiili kogukonnale külla jõuluvanad ja 25. novembril esineb rahvamajas käsikellade ansambel Grazioso.

Teatrisõpru ootavad ees menukad lavastused. Novembri lõpus jõuab Kiili rahvamaja lavale Baskini teatri etendus „Stockmann Yard – Kaubamaja kurikaelad“ ning detsembri alguses saab näha teatri Nuutrum lavastust „Härra Ibrahim“.

Detsember möödub jõulude ootuses. Tähistame esimest adventi Kiili alevis – süüdatakse advendiküünal ja pannakse särama valla jõulukuusk. Pidulikule advendiaja algusele kohaselt järgneb Kiili kunstide kooli jõulukontsert, kuhu on peale kuuseküünalde süütamist mõnus kogu perega minna.

Rahvamaja tänab kõiki koostööpartnereid, kellega koos valla kultuurielu rikastatakse. Eesootavad kontserdid, näitused ja kogukondlikud ettevõtmised sünnivad koostöös Kiili gümnaasiumi, kunstide kooli, raamatukogu ning noortekeskusega. Koos loome võimalusi, mis aitavad hoida valla kogukonnavaimu tugevana.

Rahvamaja jaoks on üks olulisemaid partnereid Kiili kunstide kool, kellega majagi jagatakse ning kelle õpilased ja õpetajad rikastavad oma etteastetega paljusid kohalikke sündmusi. Viimati sai seda näha nii eakate päevakeskuse sünnipäeval kui õpetajate päeva tähistamisel, kus kooli rahvamuusika osakond pakkus publikule vahva kontserdielamuse.

Ka eeloleval hooajal annavad kunstide kooli noored muusikud olulise panuse mitmete sündmuste õnnestumisse. Lisaks esinevad nii praegused kui ka endised Kiili kunstide kooli õpetajad ka Kiili muusika- ja *jazz*iklubis.

Detsembris on kavas veel traditsiooniline rahvatantsupidu „Tantsuga talvesse“, jõuluaed, eakate jõulupidu, ligipääsetav *stand-up*-komöödiaõhtu. Aasta lõpetab Saku-Kiili mälumäng.

Pilgud on aga juba suunatud ka uude aastasse. 2027. aastal alustab Kiili rahvamaja oma 65. sünnipäeva tähistamist. Juubeliaasta avasündmuseks on 9. jaanuaril Kiili spordihoones toimuv suur uusaastapidu, kus publikut rõõmustavad armastatud ansamblid Smilers ja Vanilla Ninja.

Uus aasta toob rõõmu ka meie kõige noorematele vallaelanikele. Alates jaanuarist ootame lapsi koos peredega rahvamajja, sest algamas on spetsiaalselt väiksemale publikule suunatud teatrietenduste sari. Lastele mõeldud lavastused pakuvad esimesi teatrielamusi, aidates kasvatada huvi kultuuri ja teatrikunsti vastu juba varases eas. Nii et, jälgige kindlasti Kiili rahvamaja sotsiaalmeediat, kodulehte ja www.kiilikalender.ee sündmuste kalendrit, kuhu kõik vallas toimuv kokku koondatud on.

Kõik on oodatud osa saama uuest hooajast. Rahvamajas jätkub tegemisi kogu perele!

Muusika ühendab

Kas viie päevaga on võimalik leida uusi sõpru, tutvuda teise kultuuriga, luua laule ja valmistada üheskoos ette kontsert? Kiili gümnaasiumi 6.d klassi õpilased tõestasid koos Lätist saabunud külalistega, et see on võimalik.

KERTU MUTLI, LINDA PLUĢE

Sõbrad Eestist ja Lätist ühiselt vabaõhumuuseumi külastamas. FOTO: erakogu

12.–16. oktoobrini võõrustasime Talsi 2. keskkooli õpilasi, et kogeda Erasmus+ projekti „United by Music“ raames loomingulist ja muusikarohket koostöönädalat.

Koostöö sai alguse juba eelmisel õppeaastal, kui eTwinningu projektis „United by Music“ osalesid kolme kooli õpilased Eestist, Lätist ja Portugalist. Kuigi noored elavad eri riikides, räägivad erinevaid keeli ja kasvavad eri kultuurikeskkondades, ühendas meid ühine huvi – muusika.

Projekti esimeses etapis tutvustasid õpilased üksteisele enda või oma kodumaa jaoks olulisi laule, tõlkisid laulusõnu inglise keelde ja õppisid neid esitama. Etapi lõpetas veebikontsert, kus osalejad said üksteisele õpitut näidata. Koostöö kinnitas, et muusika aitab ületada keelebarjääre ja üksteist paremini tundma õppida.

Tänu Erasmus+ programmi toetusele oli meil sel sügisel rõõm võõrustada külalisi Lätist, Talsi 2. keskkoolist. Projekti keskne ülesanne oli luua ja õppida laule, kasutades abivahendina ka tehisintellekti võimalusi.

Tehisintellekt oli laulude loomisel põnev abiline, kuid kõige olulisemaks jäi noorte endi panus: oskus teha koostööd, üksteist kuulata, ühiseid otsuseid langetada ja ideed esinemiseks vormida. Inglise keelest sai loomulik igapäevane suhtlusvahend ning koos musitseerimine aitas sõprussidemeid luua.

Projektinädala kõrghetk oli kontsert, kus kahe kooli õpilased esitasid ühiselt loodud ja õpitud laule. Kontserdile olid kutsutud Kiili õpilaste vanemad, Läti pered said aga esinemistele kaasa elada Google Meet'i vahendusel. Nii ühendas kontsert korraga kahe riigi kooliperesid. Publikut ootas ka üllatus – Eesti ja Läti rahvatantsud.

Projekti aitasid ellu viia Kiili gümnaasiumi õpetajad Esta Kullamaa ja Kertu Mutli ning Läti koostööpartnerid – Talsi 2. keskkooli inglise keele õpetaja Linda Pluģe ja muusikaõpetaja Aiga Ignāte. Täname ka Kiili vallavalitsust, noortekeskust, Qpeale klaasi- ja graafikastuudiot, varahalduse sihtasutust, raamatukogu, gümnaasiumi kooliperet ja kõiki teisi, kes abiks olid!

Muusika ühendab tõepoolest – sõltumata keelest, riigist või kultuurist. Mõnikord saab ühest koos lauldud laulust alguse sõprus, mis kestab veel kaua.

Projekti tegevusi kaasrahastati Euroopa Liidu Erasmus+ programmist.

Vallarahva sportmängude 19. hooaja võitja on Lähtse!

⊙ 2026. aastal toimunud Kiili XIX vallarahva sportmängud tõid kokku lausa 26 võistkonda, pakkudes väljakutset kümnel võistlusalal.

TOOMAS ELLMANN
spordijuht

Vallarahva sportmängudel täitus juba 19. hooaeg. Pildil meenutus vibulaskmise etapist augustis. FOTO: Oliver Berezjuk

Veebruarist oktoobrini said võistkonnad end proovile panna laskesuusatamises, minigolfis, padelis, laste kombineeritud teatevõistlusel, Mölkky's, kroketis, *kettagolfis*, vibulaskmises, auto-orienteerumises ja mälumängus.

Tänavune hooaeg tõi osalejatele nii uusi väljakutseid kui ka tuttavaid lemmikalasid. Esmakordselt kavas olnud laskesuusatamine nõudis vastupidavust ja täpsust, vibulaskmine pani proovile kindla käe ning auto-orienteerumine viis võistkonnad avastama Kiili valla põnevaid paiku. Minigolfi- ja padeliturniirid ning teised alad pakkusid võimalust mõõtu võtta nii sportlikus konkurentsis kui ka sõbralikus seltskonnas.

Laste kombineeritud teatevõistlustel osales 21 võistkonda ja ligi 80 last. Täiskasvanute võistlused tõid samuti rohkelt osalejaid – minigolfis osales 21 ning padelis 20 võistkonda. Auto-orienteerumisel asus rajale 19 tiimi.

Hooaja üldarvestuse esikolmik:

- I koht: **LÄHTSE – 210 punkti**
- II koht: **KANGRU – 200 punkti**
- III koht: **LUIGE-SAUSTI – 197 punkti**

Nii Kangru kui ka Luige-Sausti püsisid esikohakonkurentsis hooaja lõpuni, kuid kõige stabiilsemalt esines Lähtse, kes kindlustas endale üldvõidu. Esikolmiku võistkondi jäi lahutama vaid 13 punkti. Vallarahva sportmängude traditsiooni üle oleme uhked – see ühendab inimesi ja pakub võimalusi aktiivseks ajaveetmiseks sõltumata vanusest või sportlikust taustast. Suur tänu kõigile osalejatele, korraldajatele, vabatahtlikele ja koostööpartneritele, kes aitasid hooaja edukalt läbi viia!

Palju õnne võitjatele ja kohtumiseni järgmistel sportmängudel!

Vaata kogu hooaja punktitabelit ja võistkondade lõplikku paremusjärjestust kiilisport.ee lehelt.

Spordigala kutsub kaasa elama, tunnustama ja tantsima

⊙ 21. novembril toimub Kiili spordihallis teist korda Kiili valla spordigala, kus tunnustatakse möödunud aasta sportlikke saavutusi ning inimesi, kes on panustanud kohaliku spordielu edendamisse. Pidulikule tunnustusõhtule ja sellele järgnevale peole on oodatud valla kõik elanikud. Sissepääs on tasuta.

Mullu esmakordselt toimunud Kiili valla spordigala pani aluse uuele traditsioonile. Kui varem tunnustati valla parimaid sportlasi Eesti Vabariigi aastapäeva aktusel, siis nüüd on spordirahval oma pidu, mis toob ühe katuse alla nii võistlussportlased, treenerid, harrastajad kui ka spordisõbrad.

Tänavusel galal on tunnustatavate ring veelgi laiem. Välja antakse kümme spordivaldkonna aasta tiitlit, sealhulgas aasta nais- ja meessportlase, noorsportlaste, veteransportlaste, parasportlase, spordivõistkonna, rahvasportlase, treeneri, spordisõbra ja sporditeo tunnustused.

Lisaks aasta parimatele tänatakse Kiili valda omavalitsuste mängudel edukalt esindanud sportlasi, tunnustatakse vallarahva sportmängude 19. hooaja osalejaid ning Kiili Kuubiku sarja võitjaid. Nii saavad ühe õhtu jooksul tähelepanu nii kõrgel tasemel võistlevad sportlased kui ka need, kelle jaoks on sport eelkõige liikumisrõõm, ühine ettevõtmine ja aktiivne eluviis.

Pidulik autasustamise osa vaheldub meelelahutusega, millele järgneb ühine spordipidu, kus elavat muusikat mängib ja tantsule kutsub ansambel **Puhas Kuld**. Õhtut juhib **Valdo Jahilo**.

Kiili valla spordigala toimub laupäeval, 21. novembril Kiili spordihallis (Kooli tn 2). Uksed avatakse kell 18 ning programm algab kell 19.

Ootame kõiki ilusat õhtut veetma – tule tunnustama meie sportlasi, veeda õhtu hea muusika seltsis ja saa osa valla spordirahva ühisest peost!

Sissepääs on kõigile tasuta. Lisainfo: www.kiilikalender.ee.

Kiili Leht

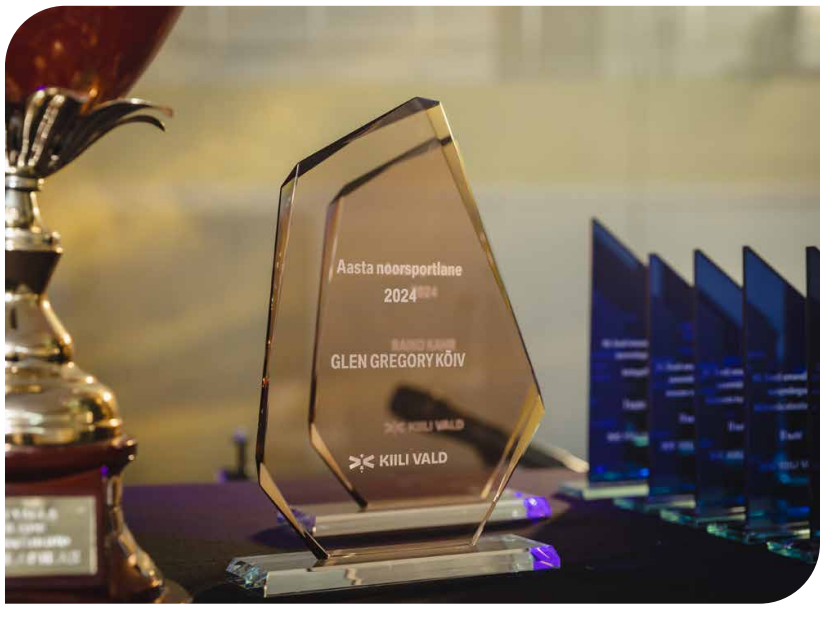

FOTO: Maaris Tölp

Tule mängima!

Kiili gümnaasiumi spordihoones on võimalik liituda allolevate tegevustega.

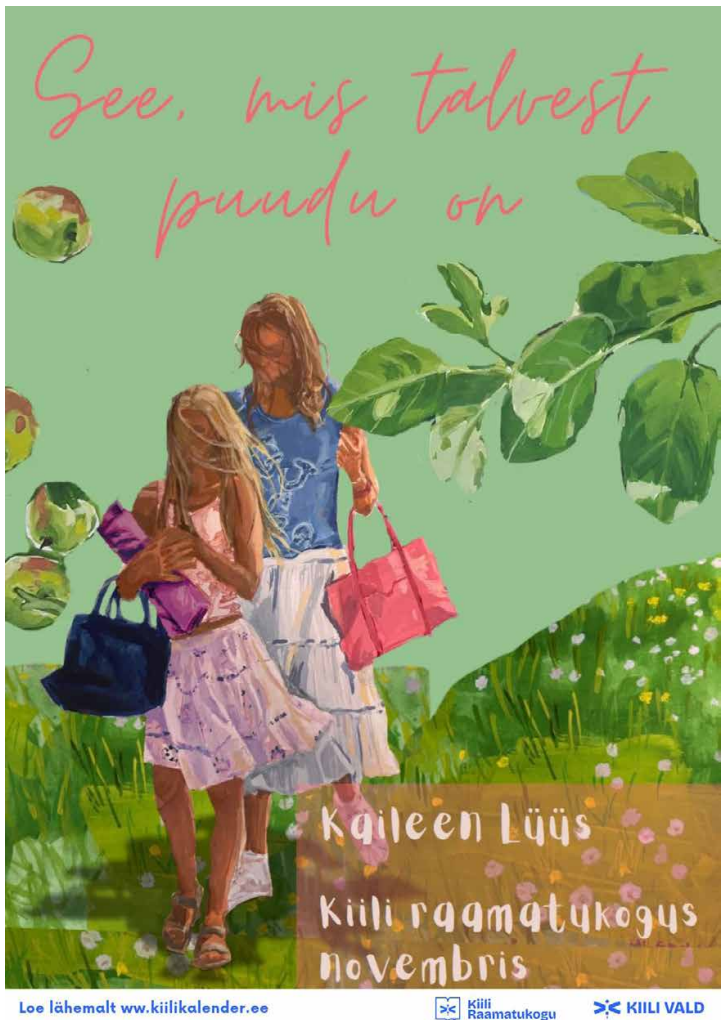
Koroona: esmaspäeval ja neljapäeval kell 19–22. Tasuta.

Lauatennis: kolmapäeval kell 19.30–22 ja pühapäeval kell 15– 21. Tasu 5 € kord/inimene.

Male: neljapäeval kell 18.30–22. Tasuta.

Täpsem info: Kaupo Kütt, tel 5344 5009 või kaupo.kytt@kiilivarahaldus.ee

Kristel Põld enda loodud Teadliku Loomise Keskuses Luigel. FOTO: Kristi Lehiste

Kristel Põld avas Luigel teadliku loomise keskuse

Septembris avas Luigel uksed Teadliku Loomise Keskus, mille eestvedaja Kristel Põld soovib pakkuda inimestele võimalust võtta aega iseendale, tegeleda joogaga ja enesearenguga.

KRISTI LEHISTE
toimetaja

Keskuse loomise taga on Kristeli isiklikud otsingud, mitmekülgne töökogemus ja arusaam, et elus ei vii alati edasi suurem pingutus, vaid oskus tajuda loomulikke rütme ning tunnetada õiget hetke nii tegutsemiseks kui ka puhkamiseks.

Kristel, kuidas jõudsid mõtteni luua päris oma keskus?

Iga õpitud valdkond ja töökoht on olnud omal ajal õige, kuni olen tundnud, et olen sellest välja kasvanud. Olen kogenud ka läbipõlemist, kui olen edasi pingutanud iseennast kuulamata. Need kogemused on aidanud mõista, kui oluline on märgata, mis on päriselt tähtis just siin ja praegu.

Mind huvitab elu teadlik loomine selle eri tahkudes. Jooga aitab treenida meelt ja hoida keha. Keskuses saab soetada minu maale ja luuleraamatuid. Huvi erinevate perspektiivide vastu tõi kaasa ka raamatuklubi.

Mida tähendab sinu jaoks teadlik loomine?

See tähendab tähelepanelikku kohalolu ja teadlikke valikuid. Püüan märgata, millist energiat oma ellu soovin ning lähtun sellest oma valikutes. Oluline on mitte tegutseda automaatselt või harjumusest, vaid võtta hetk, et tunnetada, mis on päriselt tähtis.

Millised tegevused keskuses toimuvad?

Juhendan kord nädalas joogatunde ja kord kuus toimub raamatuklubi. Kutsun siia esinema ka inimesi, kelle teadmised ja kogemused võiksid teistele huvi pakkuda. Hiljuti tutvustas Tartu ülikooli hiina keele ja kultuuri õppejõud Mart Tšernjuk osalejatele Hiina iidset tarkust ja taoismi.

Kas keskuse ruume saavad ka kasutada teised korraldajad?

Jah. Suurem saal sobib töötubadeks, loenguteks ja ringitegevuseks, hubane eesruum väiksemateks kokkusaamisteks. Keskuses on ka köök tee või kohvi pakkumiseks. Soovin, et siin oleks kodune ja mõnus olla.

Mille poolest erinevad sinu joogatunnid tavapärasest treeningust?

Jooga on minu jaoks eelkõige vaimne praktika, milles füüsilised harjutused on vaid üks osa tervikust. Pea peal seismine ei tähenda automaatselt, et inimene on joogast aru saanud. Oluline pole asendi keerukus, vaid see, et asend täidaks oma eesmärki – sama tulemuseni võib jõuda ka lihtsama variandiga.

Põimin tundides joogafilosoofia ja praktilised harjutused ning tutvustan joogavahendeid, mis aitavad mitte samastuda oma meelemuutuste ja mõttemustritega. Jooga muudab meie suhet sellega, mis meiega toimub.

Luigel alustas sinu eestvedamisel ka raamatuklubi, kuidas sellel läheb?

Kõik ei pea lugema üht ja sama raamatut. Igaüks valib teose, mis teda parajasti kõnetab, ning kohtumistel jagame loetust tekkinud mõtteid ja muljeid. Olen samasugust klubi varem korraldanud ka Kiilis ning sellest sündis palju põnevaid vestlusi.

Lugemine nõuab aega ja tore on, kui igaüks saab valida teda huvitava raamatu. Esimesteks valikuteks olid Hermann Hesse „Demian“, Mart Sanderi „Objekt M“, Elaine N. Aroni „Ülitundlik inimene. Mis aitab, kui maailm kipub sinust üle sõitma?“ ja Claus Mikoschi „Väike Buddha. Õnne tee“.

- **Asukoht:** Luige näitusteväljak, ruum A9
- **Rohkem infot** Facebookis: Teadliku Loomise Keskus

Uued võimalused kohalike tegijatega kohtumiseks

Oktoobri lõpus toimus esimene suur Kiili kirbukas. Taaskasutuslaat oli edukas ning lisaks riietele ja mänguasjadele sai osta-müüa ka rattaid, suuski ja teisi spordivahendeid. Ürituse idee algataja on Kiili valla elanik Ildiko Kraus, kelle eestvedamisel toimub 21. novembril ka Kiili käsitöö- ja disainilaat.

Kiili kirbuka ja disainilaada idee autor Ildiko Kraus. FOTO: erakogu

Kirbuturu korraldamise mõtteni jõudis Ildiko Kraus tegelikult disainilaada idee kaudu. „Disainilaada korraldamise idee tuli mulle esimesena ja sealt edasi mõte, et lisaks uutele asjadele soovitakse ka osta-müüa olemasolevaid asju. Kuna mul on kodus väike laps, siis olen ise ka väga aktiivne Yaga-platvormi kasutaja olnud ja kirbuturg on sellele natuke sarnane,“ selgitab Kraus. Huvi kirbuturu vastu selgus kiiresti, kui ta oma mõtet sotsiaalmeedias jagas. „Postitasin kirbuturu mõtte kohta küsimuse ühte Facebooki-gruppi ja sealt tuli väga kiiresti ja suurel hulgal vastuseid, et ka teised Kiili valla elanikud oleksid kirbuturust huvitatud. Mõeldud-tehtud!“

Üks asi viis teiseni ning sündis Kiili EventLab

Kiili kolis Ildiko Kraus 2023. aastal. Varasemalt on ta tegutsenud mitmes valdkonnas ning avanud oma sisustuspoe Stuudio 143. „Ma olen natuke hunt Kriimsilm – olen muuhulgas töötanud turunduses, aidanud avada hotelli ja tegelenud üürikorteritega. Kiilis elades on põnev olnud jälgida valla kiiret arengut ja kasvu.“

Kahe laada korraldamisest kasvas välja mõte koondada edaspidised ettevõtmised ühise nime alla. Nii sündis Kiili EventLab, mille kaudu soovib Kraus korraldada erinevaid kogukonda ühendavaid sündmusi. „Kiili EventLab sai loodud, sest lisaks kahe laada korraldamisele tekkis mul kohe veel palju ideid ja ühe nime all tegutsedes on kõigil meie tegemistel lihtsam silma peal hoida.“

Esialgu keskendub EventLab eelkõige noortele emadele ja peredele mõeldud sündmustele. „Kuna ma ise sain beebi kõrvalt väga palju tuge teiste emadega suhtlemisest, siis tahangi selliseid üritusi luua, mis tooks lapsevanemaid kokku, kes nõu ja jõuga üksteisele toeks saavad olla. See on nagu osake oma küla loomisest siin Kiilis.“

Novembris toimub esimene kohalike käsitöö- ja disainilaat

Lisaks lapsevanematele mõeldud kohtumistele soovib Kraus tuua kodukanti rohkem lastele mõeldud kontserdi- ja teatrielamusi, mida uueks aastaks juba ette valmistatakse.

Järgmise suurema ettevõtmisena korraldab Ildiko Kraus 21. novembril esimese Kiili käsitöö- ja disainilaada rahvamaja ruumides. „Disainilaada mõte tuli seoses mu enda sisustuse veebipoega Stuudio 143, millega käisin suvel Kurna laadal ja tagasiside oli väga positiivne. Siis mõtlesingi, et huvitav kas Kiili vallas on veel teisigi minusuguseid veebipoode või ka koduseid käsitöölisi, kellel ei ole oma tooteid kuskil päriselt näidata ja kellest me ei teagi. Taaskord Facebooki grupi abil hulga selliseid tegijaid kiirelt leidsingi.“

Krausi sõnul võiks Kiili vallas olla ka päris oma sündmus kohalikele väikeettevõtjatele: „Meil toimub Kiilis ja Luigel laatasid küll, aga seal osalevad enamasti mujalt pärit kaupmehed.“

Nüüd loodabki ta, et vallaelanikud leiavad tee novembrikuisele laadale, et tutvuda kohalike ettevõtjate ja käsitööliste loominguga, et oma kaaskondlasi seeläbi toetada.

Anna ära puulehed ja oksad

Lehtede ja okste äraandmise tasu oma kinnistult on 0,05 eurot kott. Veoringid toimuvad kuni 30. novembrini. Teenuse tellimiseks palume saata e-kiri aadressile info@keskkonnateenused.ee. Äraantavad lehed ja oksad peavad olema pakitud läbipaistvatesse kilekottidesse, mis on pealt suletud ning sisaldama üksnes haljastusjäätmeid. Kilekotid tuleb paigutada vedajaga kokkulepitud asukohta, näiteks olmejäätmete konteinerite vahetusse lähedusse. Koti suurus on maksimaalselt 150 liitrit ja täituvus sellisel määral, et seda oleks võimalik purunemata jäätmeveokisse tõsta. Aia- ja haljastusjäätmete maksimaalne kogus ühel veokorral jäätmevaldaja kohta on 20 kotti. Juhul, kui haljastusjäätmete kott sisaldab visuaalsel hinnangul sobimatuid esemeid, jätab vedaja jäätmekoti kinnistule.

Digitaalne treener Pille abistab 65+ vanuses elanikke

TEISIK arendab eakatele ja abi vajavatele inimestele mõeldud tervise- ja heaolutehnoloogia lahendusi, mille eesmärk on toetada võimalikult kaua turvalist ja iseseisvat elu oma kodus. Lahenduste hulka kuuluvad näiteks häirenupp, nutikas ravimikarp, telefonipõhine kaaslane AI ning koduseks liikumiseks mõeldud treeningpedaalid. Lahendusi saab kasutada eraldi või vajaduse järgi omavahel kombineerida.

Üks TEISIKu arendatavatest lahendustest on **telefonipõhine AI-assistent Pille**, kellega suhtlemiseks ei ole vaja nutitelefoni, rakendust ega arvutit. Piisab tavalisest telefonist. Pille saab inimesega vestelda, teha meeldetuletusi, regulaarseid heaolukõnesid ning toetada ka füüsilise aktiivsuse hoidmist.

Digitaalne treener aitab liikumisharjumust hoida

Vahel on liikumiseks vaja vaid üht sõbralikku häält, kes küsib: kuidas täna läks, kas jalutamas käisid?

Digitaalse treenerina helistab Pille inimesele kokkulepitud ajal, aitab valida jõukohase liikumiseesmärgi, elab edusammudele kaasa ning annab vajaduse korral väikese sõbraliku müksu.

Liikumine ei pea tähendama rasket trenni. Eesmärgiks võib olla jalutuskäik, aiatöö, mõnel ühistegevusel osalemine, kodused harjutused või treeningpedaalide kasutamine. Kui inimene on juba aktiivne, aitab Pille harjumust hoida. Kui alustamine kipub homse peale jääma, tuletab ta kokkulepitud eesmärki õigel ajal meelde.

Kiili valla elanikele tasuta proovimiseks

TEISIK kutsub **Kiili valla 65aastaseid ja vanemaid elanikke** digitaalset treenerit tasuta proovima. Testimise eesmärk on saada päris kasutajatelt tagasisidet selle kohta, kuidas telefonipõhine AI-treener igapäevase liikumise toetamisel töötab ning milline lähenemine inimestele kõige paremini sobib.

„Loodame Kiili vallast kaasata vähemalt **30 inimest**, et saada piisavalt erinevaid kasutuskogemusi ja tagasisidet ning arendada teenust edasi inimeste vajaduste põhjal," sõnas TEISIKu projektijuht Tatjana Rudenko.

Tasuta testimise lõppedes ei muutu teenus automaatselt tasuliseks ning osalejale ei esitata arvet. Võimalik edasine kasutamine lepitakse soovi korral eraldi kokku.

Kuidas liituda?

Kõige lihtsam viis on helistada numbril **669 2395** ja öelda, et soovite digitaalset treenerit proovida. Kõnele vastab Pille ise.

Soovi korral võib ühendust võtta ka TEISIKuga: Tatjana Rudenko, telefon: 5884 2440, e-post: tatjana@teisik.ee, www.teisik.ee.

Tatjana Rudenko

Märka ja tunnusta oma valla elanikke

Aasta lõpp on märkamise ja tagasi vaatamise aeg. Kiili vald kutsub üles tunnustama kogukonna silmapaistvaid inimesi, organisatsioone ja ettevõtmisi, kes on oma töö, loovuse või heategevusega andnud olulise panuse valla arengusse. Kindlasti meenub keegi või miski, mis on sel aastal eriliselt silma jäänud – sinu arvamus loeb!

Tunnustused silmapaistvatele inimestele ja ettevõtmistele antakse üle Eesti Vabariigi aastapäeva pidulikul aktusel veebruaris. Eelmisel aastal esinesid aktusel Kiili Kirjude rahvatantsupaar Teele Riik ja Kevin Kiil. FOTO: Maaris Tõlp

Esita oma ettepanekud hiljemalt 7. jaanuariks 2027 Kiili vallavalitsusele. Aastate tegu kandidaate ootame **juba 1. detsembriks.**

Kandidaate saavad esitada kõik – oled sa kohalik või mitte. Tee seda läbi iseteeninduskeskkonna SPOKU. See on kiire ja lihtne. Selleks tuleb sisse logida enda Smart-ID, mobiil-ID või ID-kaardiga. Kui see võimalus puudub, saab kandidaate esitada ka vallavalitsuses kohapeal või saata e-posti aadressile info@kiilivald.ee.

Tiitlid, millele ootame märkamist ja tunnustust väärivaid kandidaate:

- **Aastate tegu** – antakse erilise auavaldusena Kiili vallale osutatud silmapaistvate teenete eest isiku pikaajalise töö või loomingu tulemusena, mis on andnud püsiva ja olulise panuse kultuuri, majanduse või muu valdkonna arendamisele Kiili vallas. **Esitamise tähtaeg 1. detsember.**
- **Aasta tegu** – tunnustus 2025. aasta jooksul Kiili vallas ellu viidud olulise tegevuse või sündmuse eest. Sobivad kandidaadid lähevad rahvahääletusele, mille tulemusena selguvad esimesed kolm kohta. Võitjatele rahaline preemia.
- **Aasta kultuuritegija** – tunnustus kultuurivaldkonnas tegutsevale isikule või kollektiivile, kes on saavutanud aasta jooksul silmapaistvaid tulemusi üleriiklikel või rahvusvahelistel võistlustel ja konkurssidel.
- **Aasta pärl** – tunnustus Kiili valla elanikule erilise saavutuse või tegevuse eest.
- **Aasta noor tegija** – antakse silmapaistva saavutuse või tegevuse eest Kiili valla ettevõtlikule noorele.
- **Aasta heategija** – tunnustus antakse füüsilisele isikule, juriidilisele isikule või seltsingule, kes on omast vabast tahtest ning tasu saamata abistanud teisi või panustanud kogukonna hüvanguks Kiili vallas.

Tunnustame koos neid, kes muudavad Kiili valla paremaks paigaks!

Lisainfo: Liis Vahtra, kultuurinõunik, tel. 5809 1989, liis.vahtra@kiilivald.ee

Liis Vahtra
kultuurinõunik

Saku, Lääne-Harju ja Kiili valla ühine ringmajanduse arengukava 2035 ja Kiili valla jäätmekava 2027–2031 avalik väljapanek

Eelnõuga on võimalik tutvuda 20.11.–04.12.2026. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekavas käsitletakse jäätmehoolduse olukorda kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil, jäätmehoolduse korraldamise ja tõhustamise eesmärke ning eesmärkide saavutamise meetmeid.

Kiili vallavalitsus teatab, et *„Saku valla, Lääne-Harju valla ja Kiili valla ühine ringmajanduse arengukava 2035 ja Kiili valla jäätmekava 2027–2031"* eelnõuga on võimalik tutvuda 20.11.–04.11.2026 Kiili valla dokumendiregistri kaudu või kokkuleppel Kiili vallavalitsuses kohapeal.

Ettepanekuid eelnõu kohta saab esitada kirjalikult kuni 04.12.2026:

- veebipõhiselt täidetaval ettepanekute vormil –https://forms.cloud.microsoft/e/Cc9ss7M6gZ
  või
- täidetud vormil kirjalikult, saates selle Kiili vallavalitsusele (Nabala tee 2a, Kiili alev, 75401 Harju maakond; info@kiilivald.ee).

Eelnõu avalik arutelu toimub 09.12.2026 kell 18.00 Kiili vallamajas (Nabala tee 2a, Kiili alev).

Avalikul arutelul osalemiseks palume ennast registreerida hiljemalt 7. detsembriks 2026 aadressil info@kiilivald.ee.

Kiili valla kliima- ja energiakava 2030 rakenduskava avalik väljapanek

Keskkonnainvesteeringute keskuse rahastusel koostati Kiili valla kliima- ja energiakava 2030 täpsustuseks rakenduskava. Rakenduskava on olemasoleva kliima- ja energiakava lisadokument, mille ülesanne on täpsustada kliima- ja energiakavas esitatud tegevuskava ning toetada kavandatud tegevuste elluviimist.

Rakenduskava toetab kliima- ja energiaeesmärkide integreerimist valla igapäevasesse juhtimisse, arendus- ja eelarveplaneerimisse. Lisaks annab rakenduskava aluse osalemiseks erinevates riiklikes ja Euroopa Liidu toetusmeetmetes ning muude rahastusallikate võimaluste kasutamiseks.

Eelnõuga on võimalik tutvuda 20.11.–04.12.2026

Kiili vallavalitsus teatab, et *„Kiili valla kliima- ja energiakava 2030 rakenduskava"* eelnõuga on võimalik tutvuda 20.11.–04.12.2026 Kiili valla dokumendiregistri kaudu või kokkuleppel Kiili vallavalitsuses kohapeal.

Ettepanekuid eelnõu kohta saab esitada kirjalikult kuni 04.12.2026:

- veebipõhiselt täidetaval ettepanekute vormil: https://forms.cloud.microsoft/e/70n3LU0rcr
  või
- täidetud vormil kirjalikult, saates selle Kiili vallavalitsusele (Nabala tee 2a, Kiili alev, 75401 Harju maakond; info@kiilivald.ee).

Eelnõu avalik arutelu toimub 10.12.2026 kell 18.00 Kiili vallamajas (Nabala tee 2a, Kiili alev).

Avalikul arutelul osalemiseks palume ennast registreerida hiljemalt 7. detsembriks 2026 aadressil info@kiilivald.ee.

Arutleti üheskoos, kuidas kriisiolukorras paremini hakkama saada

26. oktoobril toimus Kiili vallavalitsuses elanikkonnakaitse kuu raames aruteluõhtu „Kriisiks valmis – üksi ja üheskoos", kus keskenduti inimeste, kogukondade ja kohaliku omavalitsuse valmisolekule kriisiolukordades tegutseda. Kohtumisel osales 15 aktiivset vallaelanikku.

Eve Tobias, Pääasteameti ennetuspartner Kiili aruteluõhtul.
Foto: Kristi Lehiste

Päästeameti ennetuspartner **Eve Tobias** rääkis kodusest kriisivalmidusest, vajalikest varudest ning sellest, kuidas tulla toime pikemaajaliste elektri-, vee- ja sidekatkestustega. Samuti käsitleti varjumist ja ohuteavitust ning naabrite ja kogukondade koostöö olulisust.

Kohtumisel pöörati tähelepanu ka korteriühistute ja külaseltside rollile. Kriisiolukorras on oluline, et elanikud teaksid, kuidas omavahel ühendust hoida, infot vahetada ja abivajajaid märgata. Arutleti ka kohaliku omavalitsuse ülesannete ja võimaluste üle kriisiolukorras.

Elanikkonnakaitse algab iga inimese valmisolekust, kuid kogukonna toimetulekus on määrava tähtsusega koostöö ja eelnevad kokkulepped. Kohtumise eesmärk oli suurendada teadlikkust ning suunata inimesi mõtlema, mida saab juba praegu oma kodu ja naabruskonna turvalisuse heaks ära teha.

Rohkem infot: kiilivald.ee/kriis

Kristi Lehiste

⊙ VALLAVOLIKOGU JA VALLAVALITSUSE ISTUNGITE KOKKUVÕTE

NB! Õigusaktide täistekstide ja lisadega saab tutvuda Kiili vallavalitsuses aadressil Nabala tee 2a, Kiili alev ja Kiili valla dokumendiregistris.

VOLIKOGU OTSUS

22. oktoober 2026

- Kiili Vallavolikogu otsus nr 20 „Ehitise peremehetuks tunnistamine Kivi tänaval“.

VALLAVALITSUSE KORRALDUSED

Ehitus-ja planeerimisalased küsimused

29. september 2026

- Kiili Vallavalitsuse korraldus nr 399 „Ehitusloa väljastamine elamu lammutamiseks ja üksikelamu püstitamiseks Mauru, Piissoo küla“.
- Kiili Vallavalitsuse korraldus nr 400 „Ehitusloa väljastamine ärihoone laiendamiseks Kurna tee 3b, Töössa tn 8a/1, Kiili alev“.
- Kiili Vallavalitsuse korraldus nr 401 „Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Tammetalu tn 19, Luige alevik“.

13. oktoober 2026

- Kiili Vallavalitsuse korraldus nr 412 „Ehitusloa väljastamine üksikelamu laiendamiseks Kullerkupu tn 7, Kangru alevik“.
- Kiili Vallavalitsuse korraldus nr 413 „Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Ülase, Kurevere küla“.
- Kiili Vallavalitsuse korraldus nr 414 „Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Kõrgemäe, Sõgula küla“.

Keskkonna-ja maaküsimused

6. oktoober 2026

- Kiili Vallavalitsuse korraldus nr 406 „Isikliku kasutusõiguse seadmine, Ristiku tänav T7“.
- Kiili Vallavalitsuse korraldus nr 407 „Kuu tänav // Luna tänav // Marsi tänav // Päikese põik // Päikese tänav // Veenuse tänav sundvalduse seadmine Elektrilevi OÜ kasuks“.

13. oktoober 2026

- Kiili Vallavalitsuse korraldus nr 415 „Kuu tänav // Luna tänav // Marsi tänav // Päikese põik // Päikese tänav // Veenuse tänav sundvalduse seadmine Elektrilevi OÜ kasuks“.
- Kiili Vallavalitsuse korraldus nr 416 „Kuu tänav // Luna tänav // Marsi tänav // Päikese põik // Päikese tänav // Veenuse tänav sundvalduse seadmine Elektrilevi OÜ kasuks“.
- Kiili Vallavalitsuse korraldus nr 417 „Kuu tn 66 sundvalduse seadmine Elektrilevi OÜ kasuks“.

20. oktoober 2026

- Kiili Vallavalitsuse korraldus nr 421 „Kuu tänav // Luna tänav // Marsi tänav // Päikese põik // Päikese tänav // Veenuse tänav sundvalduse seadmine Elektrilevi OÜ kasuks“.
- Kiili Vallavalitsuse korraldus nr 422 „Katastriüksuse piiride muutmine, Oksa tn 7 ja Põllu tn 9“.

18. august 2026

- Kiili Vallavalitsuse korraldus nr 340 „Puurkaevu asukoha kooskõlastamine Ööbiku, Sõgula küla“.

Muud küsimused

29. september 2026

- Kiili Vallavalitsuse korraldus 402 „Kiili Kunstide Kooli direktori kinnitamine“.
- Kiili Vallavalitsuse korraldus nr 404 „Reklaami paigaldamise loa andmine asukohaga Sausti tee 2, Kiili alev“.
- Kiili Vallavalitsuse korraldus nr 405 „Avalik konkurss ideekonkursi „Kiili valla hariduskompleksi avatud arhitektuurivõistlus“ korraldaja leidmiseks pakkumuse võitja kinnitamine“.

6. oktoober 2026

- Kiili Vallavalitsuse korraldus nr 409 „Spordikomisjoni liikmete kinnitamine“.

13. oktoober 2026

- Kiili Vallavalitsuse korraldus nr 418 „Kiili Lasteaia hoolekogu kinnitamine 2026/2027 õppeaastaks“.
- Kiili Vallavalitsuse korraldus nr 419 „Riigihanke viitenumber nr 314945 «Sotsiaaltransporditeenuse osutamine Kiili valla elanikele» eduka pakkumuse kinnitamine ja hankelepingu sõlmimine (osa 2)“.

20. oktoober 2026

- Kiili Vallavalitsuse korraldus nr 423 „Kiili valla 2025/2026 aasta spordivaldkonna laureaatide kinnitamine“.
- Kiili Vallavalitsuse korraldus nr 424 „Aasta sporditegu 2026 nominentide kinnitamine“.
- Kiili Vallavalitsuse korraldus nr 425 „Kiili valla õpilasliinide sõiduplaanide kinnitamine“.
- Kiili Vallavalitsuse korraldus nr 429 „Riigihanke «Sotsiaaltransporditeenuse osutamine Kiili valla elanikele M1 kategooria sõidukitega“ korraldamine“.
- Kiili Vallavalitsuse korraldus nr 430 „Reklaami paigaldamise loa pikendamine asukohaga Kooli tn 4, Kiili alev“.

⊙ DETAILPLANEERINGUD

⊙ Lähtse külas Niidi tee 1 ja Niidi tee 3 detailplaneeringu avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemused

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on Lähtse külas Niidi tee 1 (30401:003:0644) ja Niidi tee 3 (30401:003:0660) katastriüksuste jagamine ja moodustatud kruntidele ehitusõiguse määramine.

Täpsem maa-ala lahendus antakse kinnistute osale, mis jääb väljapoole turbamaardla osa. Turbamaardla alale pole elamute planeerimine lubatud, jääb maatulundusmaa sihtotstarve ja alale tuleb ette näha piirkonda teenindav rekreatsiooni ala.

Detailplaneeringuga moodustatakse 23 üksikelamu krunti (krundi min suurus 2000 m²). Üksikelamu krundile tohib ehitada ühe kuni kahekorruselise elamu kõrgusega kuni 9,0 m ja ühe ühekorruselise abihoone kõrgusega kuni 4,5 m ning üksikelamukrundi suurim ehitisealune pind kuni 300 m². Kõikide elamute parkimisvajadused tuleb lahendada elamukrundi piires. Lisaks elamumaadele moodustatakse ka planeeringuala teenindavatele teedele transpordimaa sihtotstarbega krundid ja üldkasutatavatele maadele vastava sihtotstarbega krundid. Planeeritavast alast vähemalt 15% peab moodustama avalikult kasutatav sotsiaalmaa (% arvestatakse alast, millele moodustatakse täpsem lahendus, ilma turbamaardla alata). Turbamaardla alale tuleb planeerida piirkonda teenindava rekreatsiooni ala lahendus. Transpordimaa, kuhu planeeritakse sõidu- ja kõnniteed, minimaalne laius peab olema 16,0 m (planeeritavate sõiduteede laius *ca* 5 m ja kõnniteede minimaalne laius 2 m). Lisaks eelnevale lahendatakse planeeringuala heakorrastus, haljastus, juurdepääsuteed, parkimine ja tehnovõrkudega varustamine.

Ettepanekuid ja vastuväiteid sai esitada kirja või e-kirja teel info@kiilivald.ee 04.05.2026 kuni 24.05.2026. Detailplaneeringu materjalidega sai tutvuda Kiili Vallavalitsuses ja Kiili valla veebilehel (www.kiilivald.ee). Teade avalikust väljapanekust saadeti e-kirjaga (koos Kiili Vallavalitsuse korraldusega) puudutatud isikutele 01.04.2026 ning avaldati 31.03.2026 kodulehel ja 02.04.2026 maakonnalehes Harju Elu ja 01.05.2026 Kiili Lehes.

Avalikul väljapanekul esitati 2 ettepanekut/arvamust. Avaliku väljapaneku järgne avalik arutelu toimus 10. september 2026 Kiili Vallavalitsuses. Avalikul arutelul osalesid planeeringu koostaja, huvitatud isik, vallaarhitekt.

Detailplaneeringu seletuskirja ptk 8 lisati 2 tingimust (lk 58 ja lk 60):

Avalikult kasutatavate teede ja teedega seonduvate rajatiste, haljastuse, välisvalgustuse ja avalikes huvides olevate tehnovõrkude ja -rajatiste väljaehitamine (krundid pos 24, 25 ja 27): 13. Detailplaneeringu elluviimisega seotud ehitustööde tõttu ei tohi planeeringualast väljapoole jääva alal halveneda Rätsepa tee ja Niidi tee tehniline seisund.

Detailplaneeringu kehtestamisele järgnevate toimingute ja tegevuste järjekord (ehituse etapid): 7.6. Niidi tee planeeringualaga piirnevas ulatuses ning Rätsepa tee on rekonstrueeritud 11115 Kurna-Tuhala tee ristmikust kuni Rätsepa tee 1 ja 22 kinnistute piirideni.

Üritused vallas:
WWW.KIILIKALENDER.EE

Advendiaja alguse tähistamine Kiili vallas
Pühapäev, 29. november 2026
Kell 16:30 advendiküünla süütamine Kiili vallamaja ees
Kell 17 Kiili Kunstide Kooli õpilaste pühadekontsert Kiili rahvamajas
KIILI VALD | KIILI RAHVAMAJA | KIILI KUNSTIDE KOOL
KIILI VALD
Kiili Rahvamaja
Kiili Kunstide Kool
Loe lähemalt www.kiilikalender.ee
KIILI VALD

6. detsembril 2026
24. TANTSUGA TALVESSE
kell kolm
Kiili rahvamajas
KAVAS: TANTS
TRIIN AAS • TÖÖJUUBEL
25 aastat rahvatantsu õpetamist Kiili rahvamajas
TULE VAATAMA JA KAASA TANTSIMA
Loe lähemalt www.kiilikalender.ee
KIILI VALD

KUU RAAMAT
Taylor Jenkins Reid
"Evelyn Hugo seitse abikaasat"
Kiili Raamatukogu
LUGEMISKLUBI
saab taas kokku
neljapäeval, 19. novembril kell 18
Joome kohvi ja teed Jagame mõtteid, emotsioone ja lugemiselamusi
Raamat võib olla loetud, pooleli või lugemata.
Ka uued liitujad on oodatud!
EVELYN HUGO SEITSE ABIKAASAT

Kiili Rahvamaja
kutsub:
KÄSIKELLADE ANSAMBEL GRAZIOSO
KONTSERT
25. november 2026 | 19:00
Kiili Rahvamaja
Nabala tee 12, Kiili
Sissepääs tasuta
Loe lähemalt www.kiilikalender.ee
KIILI VALD

LASTELAUPÄEV
KIILI RAAMATUKOGUS
LAUPÄEVAL, 28. NOVEMBRIL KELL 13-14
Loeme juttu ja meisterdame jõulukaarte
Soovituslik vanus on 4-9 aastat
Palume eelnevalt registreerida:
raamatukogu@kiilivald.ee või tel. 6040341

KIILI MUUSIKA- JA JAZZIKLUBI
Kiili Rahvamaja, Nabala tee 12, Kiili
www.kiilirahvamaja.ee
MAARJA-LIIS ILUS
PEETER REBANE
OSTA PILET
2026
11 DETS
20 00
Loe lähemalt www.kiilikalender.ee
KIILI VALD

STOCKMANN
YARD
KAUBAMAJA KURIKAELAD
ELINA REINOLD · OTT SEPP · JAN UUSPÕLD
AUTOR JA LAVASTAJA ANTTO TERRAS (FIN)
KUNSTNIK JAANUS LAAGRIKÜLL
VANA BASKINI TEATER
R, 27. november 2026
19:00 Kiili Rahvamaja
VANA BASKINI TEATER
Loe lähemalt www.kiilikalender.ee
KIILI VALD

nuutrum.ee
Lavastaja Üllar Saaremäe
Autor Eric-Emmanuel Schmitt
HÄRRA IBRAHIM
JA KORAANI ÕIED
TEATER NUUTRUM
K, 2. detsember 2026
19:00 Kiili Rahvamaja
Loe lähemalt www.kiilikalender.ee
KIILI VALD

KIILI MUUSIKA- JA JAZZIKLUBI
2026
13 NOV
20 00
Kiili Rahvamaja, Nabala tee 12, Kiili
www.kiilirahvamaja.ee
UNALIGNED QUARTET
NIKITA, ALLAN, LOTA & ARON
Loe lähemalt www.kiilikalender.ee
KIILI VALD

Õnnitleme novembrikuu sünnipäevalapsi

95 LEIDA-BENITA KIRSCH
90 AVO KUUS
89 HELGI RAUDMEES
89 ANNI VESILOIK
88 ENDA JÄÄGER
85 VIRVE PORS
83 JÜRI VIIGIMÄE
83 URMAS-EERIK NOOR
83 ENE LEHT
82 IRENE VILI
81 FRITZ ULRICH ZURBUCHEN
80 VALERIY KUKANOV
80 HELIN OJAM-IILA
80 TAIMI NISU
78 JURI HORUŽENKO
78 EDA JARLÕKOVA
77 LUDMILLA TAMMOJA
76 ANTS TEPNER
76 LIDIA SEEBERG
76 AINO-HELENE LIIV
75 VITALI VOLKOV
75 ANDRES PUIESTIK
70 SIRJE KALAMEES
70 SILVIA SILLANURM
70 LARISSA MINTALS
65 REIN TRIIBMANN
65 ANNE ARAK

Õnnitleme uusi vallakodanikke ja nende vanemaid!

04.10.2026 Liisa Kukemilk
Palju õnne, Maiken Õunpuu ja Garl Peter Kukemilk!

16.10.2026 Miikael Kruus
Palju õnne, Kaisa Kalmus ja Madis Kruus!

KIILI VALD · Kestev ja kodune

Jõulutoetuse taotlemine algab 1. novembrist

Ühekordset rahalist toetust on võimalik taotleda:
puudega laste peredel (100 eurot);
4- ja enamalapselistele peredel (65 eurot); õigusvastaselt represseeritud isikutel (30 eurot); vanemliku hoolitsuseta laste eestkoste- ja hooldusperedel (100 eurot).

Avaldusi saab esitada kuni 20. detsembrini iseteeninduskeskkonnas SPOKU või paberkandjal Kiili vallavalitsuses.

Vaata: kiilivald.ee

Regionaalhaigla · Doonorid ja sõbrad

TULE DOONORIPÄEVALE!

Võta kaasa isikut tõendav dokument!

12. november 2026
kell 14.30–18.00
KIILI RAHVAMAJA

BRONEERI VERELOOVUTUSEKS AEG www.verekeskus.ee

- Oled 18-60 aastane
- Kaalud rohkem kui 50kg
- Oled terve, puhanud ja söönud

HUVIRINGID JA TEENUSED KIILI EAKATE JA PUUETEGA INIMESTE PÄEVAKESKUSES NING KIILI RAHVAMAJAS

ESMASPÄEVITI

- **Käsitööring „Pitsiklubi"** alates kell 10.00 Päevakeskuse ruumides (Nabala tee 2a keldrikorrus).
- **Mälutreening** toimub kaks korda kuus Päevakeskuse ruumides. Toimumise kuupäevad: 09.11, 16.11, 30.11, 14.12.2026. Toimumise kellaaeg 14.00-15.00. Juhendajaks on mälutreener Reet Trei. Korra maksumus 3 eurot.
- **Valamismaali ring** toimub 19.11. kell 11.00 ja 07.12.2026 kell 11.00. Maksumus 5 eurot. Juhendaja Natalija Laid.
- **UUS! Jõusaali ringtreening 55+** toimub Kiili spordihalli jõusaalis kell 11.15-12.00, kuutasu 10.- või üks kord 3 eurot. Juhendaja Liis Vahtra
- **Meestel võimalus kasutada dušši** päevakeskuses kell 10.00-14.00. Tulekust anda palun teada telefonil 55589446.

TEISIPÄEVITI

- **Tervisevõimlemine** kell 11.00-11.45 Kiili Rahvamaja saalis. Juhendaja Triin Aas. Pärast võimalus tulla pesema Päevakeskusesse.
- **Naistel võimalus kasutada dušši p**äevakeskuses kell 10.00-14.00. Tulekust anda palun teada telefonil 55589446.

KOLMAPÄEVITI

- **Joogavõimlemine** Kiili Noortekeskuses kell 10.45-11.45. Korra maksumus 3 eurot või 10 eurot/kuu. Juhendaja Liis Vahtra.
- **Kangastelgedel kudumise ring** päevakeskuse ruumides kell 14.00. Juhendaja Signe Kinks.

NELJAPÄEVITI

- **Käsitööring „Pitsiklubi"** alates kell 10.00 Päevakeskuses.
- **Rahvatantsuring „Mummu-Liine"** kell 17.45-19.00 Kiili Rahvamaja saalis. Juhendaja Triin Aas.

EAKATE JA PUUETEGA INIMESTE PÄEVAKESKUS

Kõikidesse ringidesse ootame vanu ja uusi huvilisi!
Infot annab Aime Pärn telefonil 55589446.
Olge ikka rõõmsad ja terved!

Loe lähemalt **www.kiilikalender.ee** KIILI VALD

TARTU ÜLIKOOL
1632 väärikate ülikool

Ühistransport – kuidas lahendada lahendamatut

15. november 2026 11:00

Lektor
Aimur Liiva
Tallinna Liikuvusameti strateegilise planeerimise projektijuht

Pärast loengut toimuvat vestlust modereerib Kaidi Tamm

KIILI VALD

Kiili päevakeskuse novembri ja detsembri sündmused

Reedel, 6. novembril Mardilaadale sõit. Buss väljub kell 10.00 vallamaja eest. Pilet 6.- , buss 3.-

Teisipäeval, 24. novembril väljasõit „Van Gogh“ näitusele Telliskivi loomelinnakus. Maksumus 17 eurot (pilet ja buss). Buss väljub rahvamaja juurest kell 12.00.

Reedel, 27. novembril Kiili rahvamajas etendus „Stockmann Jard“ kell 19.00. Piletid saab osta päevakeskusest, hind 30 eurot.

Kolmapäeval 2. detsembril kell 19.00 Kiili rahvamajas etendus „Härra Ibrahim“. Piletid päevakeskusest, hind 26 eurot.

Teisipäeval, 8. detsembril väljasõit Anijale kontserdile „ Pääru, Tõnu ja Indrek“. Pilet 25 eurot ja buss 3 eurot. Väljasõit vallamaja eest kell 17.30.

Laupäeval, 12. detsembril kell 11.00 eakate ja puuetega inimeste jõulupidu Kiili rahvamajas. Oma tuleku soovist teada anda tel. 5558 9446.

Esmaspäeval, 14. detsembril kell 15.30 päevakeskuses AI koolitus „Ütleme tehisarule tere“.

Olete oodatud! Palun anna teada oma tulekust telefonil 55589446 (Aime Pärn)

Aastate tegu 2027

Eriline auavaldus silmapaistvate teenete eest - pikaajaline töö või looming, mis on andnud püsiva ja olulise panuse kultuuri, majanduse või muu valdkonna arendamisele Kiili vallas.

Esita kandidaat 1. detsembriks:
piksel.ee/spoku/kiili

KIILI VALD

Investeeri tulevikku – OSTA endale LAOBOKS/BÜROO Mõigu Tehnopargis!

- Hea ASUKOHT
- KVALITEETNE ehitis
- OPTIMAALSE suurusega pinnad 30m² – 300m²

www.radari7.ee
info@radari7.ee
tel: 501 5546

Tule tööle Kurna Selverisse

Täpsema ülevaate käimasolevatest konkurssidest saad meie kodulehelt **www.selver.ee**

Kandideerimiseks saada oma CV **personal@selver.ee**

Lisainfo saamiseks helista **667 3785** või **5343 5337**, Selveri personaliosakond.

- **TEENINDAJAKS** (kassa, lett, saal)
- **INFOLETI TEENINDAJAKS**
- **LETIMEISTRIKS**
- **PAGAR-KÜPSETAJAKS**
- **KAUBAKATEGOORIA-JUHIKS**
- **E-POE TELLIMUSTE KOMPLEKTEERIJAKS**

SELVER
Hea mõte

⊙ ERAKUULUTUSED

MÜÜK

Müüa lõhutud kuivad ja toored küttepuud kohaletoomisega. Uus: kuivad küttepuud 50 l võrkkotis, 30 cm lepp, sanglepp, kask, saar. Info ja tellimine tel 509 9598, www.pakhalupuu.ee või pakhalupuu@gmail.com

Müüa toored ja kuivad küttepuud: 30, 33, 38, 43, 50, 60cm. Valikus-lepp, sanglepp, kask. Vedu 5-12rm. Kadarbiku küttepuud. Tel 5373 7294

Müüa 3 meetrist küttepuud must lepp, hall lepp koos kohaletoomisega, miinimum kogus 15 tihumeetrit. Lisainfo tel 5829 3564

Müüa kuivad ja toored küttepuud: lepp, sanglepp, kask. Metsakuiv okaspuu. Kogus alates 5 rm, transport hinna sees. Lisainfo ja tellimine tel 5551 8498

Müüa lõhutud küttepuud 30–50 cm, koos kohaletoomisega, samuti puud võrkkottides. Tel 518 3927, tamps222@gmail.com

Teisaldatavate alumiiniumist katuseredelite valmistamine ja müük. Töötasapinnad redelile. Tel 503 8628, katuseredel24.ee

Turba ja puitbrikett, pelletid, kivisüsi, klotsid, kaminapuud. Vedu üle Eesti. Tel 506 8501, www.tomrent.ee

Müüa puitbrikett, kaminapuud (lepp, kask, tamm, saar), kütteklotsid. Tel 517 0257

OST

Ostan parima hinnaga kasutult seisma jäänud sõidukeid. Toimivaid, avariilisi, riketega ja lihtsalt seisvaid. Auto vormistan kohapeal kohe Teie nimelt ära. Järele tulen puksiiriga, tasun sularahas. Pakkumisi ootan tel 5618 8671 või seisevauto@gmail.com

Igas seisus autode kokkuost ja ARK-ist kustutamine. Pakkuda võib nii sõitvaid, kalleid kui ka romusid. Tallinn ja lähiümbrus kuni 100 km. Tel 5823 8310

Ostame Teie remontivajava, rikkega või avariilise sõiduki! Kustutame arvelt, tasume kohapeal sularahas ja äravedu treileriga! Kõik pakkumised oodatud. Tel 5552 2223

Autode kokkuost. Sõidukorras ja remontivajavad. Parimad hinnad. Tel 5626 3993

Ostan autosid, maastureid ja kaubikuid igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK-ist kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565

Ostan kõiki Toyota marki sõidukeid. Tel 5896 1576

Ostan retroesemeid ja kolimisjääke: nostalgilisi nõusid, serviise, keraamikat, nahast karpe, seinapilte, kujusid, merevaigust ehteid, kellasid, prosse, suhkrulusikaid jne. Tulen ise kohale! Tel 5356 0761, Liina

TEENUS

Ohtlike puude aastaringsed raie-, hooldus- ja saetööd, raiutud puude lõhkumine. Viljapuude ja hekkide lõikus. Väiketraktori teenused. Tel 5551 2104, www.puuhooldaja.ee

Ohtlike puude langetamine, hekkide ja viljapuude lõikus, kändude juurimine. Tel 521 0334

Veerennide puhastus, vahetame veerenne ja paigaldame katuseredeleid. Katuste-, fassaadide-, aedade pesu ja värvimistööd. Tänavakivide pesu. Korstnapitsi tööd. Töökogemus 17 aastat. Tel 5638 8994, kpekatusepesu.ee

Akuraatsed kolijad. Vana mööbli demonteerimine ja äravedu, sh rämpsu äravedu. Metallijäätmed (sh kodumasinad) viime ära tasuta. Töötame ka nädalavahetustel. Tel 502 8148

Arboristi teenused: (ohtlike) puude raie, hooldus- või kujundusl6ikus, kändude freesimine, hekkide pügamine, viljapuude hooldus. Olemas vastutuskindlustus. Võta ühendust ja vaatame koos üle. š€Tel 525 1330, www.mww.ee

Korstnapühkija, tel 5333 0556, www.korstnahooldus.ee

Eramute ja kortermajade fassaadide rekonstrueerimine, soojustamine, krohvimine, pesemine, värvimine ja üldehitustööd. Aitame leida parima lahenduse! Tel 5647 4077, info@europlaster.ee

Korstnapühkimine nõuetekohase aktiga, küttekollete remont. Korstende, ahjude, pliitide, kaminate ehitus ja remont. Töid teostavad kutsetunnistusega pottsepp ja korstnapühkija. Korstnapühkija tel 5372 4993, pottsepp tel 5648 2818

Liuguksed ja garderoobid. #nagusulou, nagusul@gmail.com

Õhksoojuspumba paigaldus ja hooldus. Sertifikaadiga paigaldaja Kalev Lepistu. Lisainfo tel 5656 2191

Ohtlike puude langetamine. Tel 5663 2968

Pakun hekkide, põõsaste ja õunapuude hooldusl6ikuse teenust. Soovi korral ka peenarde hooldust. Helista ja küsi lisa tel 5397 7347

Pakun muruniitmise ja trimmerdamise teenust. Kevadel ja sügisel ka lehekoristust. Helista tel 5399 3595

Pottsepatööd litsenseeritud pottsepalt Harjumaal. Ahjud, pliidid, kaminad, korstnad, väliköögid jne. Aare ahjud OÜ, tel 5621 1560

Eterniit, plekkprofiil katusetööd. Puitfassaadide soojustamine ja viimistlus. Kortermaja trepikodade renoveerimine. Tel 5352 9476, miltongrupp.ee

TÖÖ

Pakume tööd LUMELÜKKAJALE talviseks perioodiks LAADUREKSKAVAATORIGA, töö toimub öisel ajal kell 23–8. Tasu kokkuleppel, töö asukoht Keila. Kontakt tel 5691 9600 või elidorelektritood@gmail.com

